

СРПСКИ ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ
Зборник радова са XIV међународног научног скупа
одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу
(25–27. X 2019)

Књига II

**ТАКО МАЛЕ СТВАРИ:
Интимно у књижевности и култури**

Уредници

Проф. др Драган Бошковић

Проф. др Часлав Николић

Крагујевац, 2020.

Ивана С. МАНИЋ¹

*Академија васпитачко-медицинских струковних студија
Одсек Крушевац*

ДЕЧЈЕ ИГРАЧКЕ У ФУНКЦИЈИ РОДНЕ СОЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ

Дечје играчке представљају микрокосмос света одраслих, оне су умањене копије човекових предмета, као што је и само дете пројекција малог човека коме је потребно дати предмете његове величине. Главна функција ових предмета је да припреме децу на низ функција које их очекују у стварном животу, на учествовање у обичним животним ситуацијама. Још од давнина, играчке су диференциране према роду на играчке за девојчице и играчке за дечаке. Род који је повезан са играчкама и предметима има значајан утицај на преференцију играчака тако да девојчице преферирају лутке, играчке везане за домаћинство и плишане меде, док су дечаци оријентисани на аутомобилчиће, пушке и грађевинске играчке.

У овом раду биће размотрено на који начин играчке за децу имају функцију родне социјализације. Приказом многих истраживања дечјих играчака и дечје литературе, аутор ће покушати да покаже како дечје играчке промовишу родне стереотипе, што доводи до тога да девојчице и дечаци већ на раном узрасту праве родно-типске селекције играчака, односно показују већу склоност играчкама типичним њиховом роду.

Кључне речи: свет детињства, играчке, родни стереотипи, дечаци, девојчице

Увод

Често се може чути да чак и мали избори у животу човека могу донети крупне промене. Ствари које на први поглед делују неважно могу бити много важније него што се то иначе чини. На пример, оно што је одликовало интиму једног детета може утицати на његов одрасли живот. Једна од тих малих, интимних ствари детињства које могу имати далекосежне последице касније јесу играчке. Неко ће се запитати како то играчке могу представљати значајан фактор утицаја на нечији живот. Познато је да играчке доприносе социјализацији деце. Путем играчака се имплементирају вредности и норме одређеног друштва и на тај начин припремају нове генерације за друштвени живот. Играчке омогућавају развој социјалних особина кроз идентификацију, имитацију, проширивање дечјег социјалног искуства, чиме се формирају основна знања о људима и друштвеним односима. Васпитна пракса родитеља рефлектује друштвене нормативе тако што родитељи очекивања друштва преводе у систем очекивања од детета. Деца се уче обављању различитих улога у друштву преко задужења која им родитељи задају у домаћинству, али и преко игара и играчака које им родитељи купују. Дете преузима различите улоге које примећује у друштву одраслих и играјући их стиче разумевање тих друштвених улога. Разумевање друштвеног света углавном почиње кроз играње.

Међутим, оно што захтева посебну пажњу јесте чињеница да родитељи приликом куповине играчака праве дистинкцију, односно купују различите играчке за ћерке и синове. Дечацима родитељи пре купују фудбалску лопту док девојчицама купују лутку. Зашто је то тако? Уобичајено објашњење јесте да родитељи

1 ivana.kovacevic@vaspks.edu.rs

најчешће поступају са својом децом у складу са друштвено-културним очекивањима за дати род. Они купују деци оно што се очекује да се купи једном дечаку мушког рода или девојци женског рода. Такође, родитељи кроз приче, бајке и песме које читају/причају деци такође граде одређени систем вредности и погледа на свет. Девојчицама се причају бајке о принцезама које чекају да буду спашене док се дечама прича о херојима који се боре да спасу свет. Деци се на овај начин приказује узор за угледање, који је од огромног значаја за социјализацију с обзиром на то да личност из бајке својим особинама и поступцима упечатљиво и јасно показује какво би оно требало да буде (Ђериман 2019: 44).

Дистинкција пол/род; родна социјализација

Да би се ближе размотрила друштвено-културна очекивања за сваки род, најпре се мора размотрити шта се подразумева под појмом род и направити дистинкција пол/род. Дешава се да се појмови пола и рода често користе као синоними. Међутим, за разлику од пола који представља биолошко одређење појединца као мушкарца или жене, род представља друштвену конструкцију. Дакле, док се полне разлике односе на опозицију мушко/женско, биолошку датост, род се односи на друштвено-културно дефинисану опозицију мушкарац/жена (Захаријевски 2009: 144). Битно је поменути и да пол и род нису статичне категорије, оне су перформативне и динамичне током читавог живота. О перформативности рода и пола посебно говори теоретичарка Џудит Батлер, према којој се родни идентитети стварају у односу на перципиране полне разлике у друштву и потпомажу обликовање тих разлика (Батлер 2000: 23). Може се закључити да пол одређују карактеристике појединца које су укорене у биологији, анатомским и физиолошким разликама, док се род манифестује кроз језик, одећу, обућу, боје, игре и играчке, обрасце понашања, покрете и држање тела, просторну супремацију, невербалну комуникацију, улоге које појединци имају у друштву, као и кроз норме и очекивања које друштво поставља пред њих. Род подразумева друштвене, културне и историјске разлике између жена и мушкараца.

Претпоставке о „мушком” и „женском” полу као фундаменталном дуализму људске природе и културе инкорпориране су у представу о два рода (мушки и женски) који су инхерентни темељи људских институција, друштвених улога, породичних односа. Док се пол најчешће дефинише као биолошка категорија, биолошки статус који нам је рођењем мање-више дат и којим су људска бића означена као „мушко” и „женско”, род се дефинише као социјални конструкт „мушкости” и „женскости”, конструкт конкретног друштва у конкретном времену, продукт културе а не природе (Мијић 2012: 66).

Род обухвата и различите друштвене улоге, идентитете и очекивања за жене и мушкарце у друштву. Те друштвене улоге се зову родне улоге које, као што је већ речено, представљају друштвено одређена очекивања и захтеве који се стављају пред мушкарце и жене и која су научена и усвојена кроз процес социјализације. Оно што је битно истаћи јесте да су родне улоге динамична категорија која се мења од друштва до друштва, кроз различите временске периоде, али и у оквиру истог друштва у једном историјском периоду. Дакле, друштвено схватање, дефинисање и структурирање рода и родних улога се мења временом и међу културама, као и с променом друштвеног контекста (Ђериман 2019: 29).

Усвајање родних улога кроз васпитање у породици, као и на свим ступњевима образовања, кроз медије, културне садржаје и односе са другима назива се

родна социјализација. У процесу родне социјализације у породици, друштвено-историјски и културно артикулисани обрасци се преносе са родитеља на децу, кроз васпитне праксе, путем система симболичких комуникација. Кроз активности родитеља у породици, њихово директно или прикривено комуницирање у виду ставова и поступака са децом, формирају се начела која деца усвајају у контексту разумевања карактеристика мушкараца и жена и креирања њихових родних улога (Ђериман 2019: 31).

Родна подела улога у друштву: некад и сад

Традиционална родна подела улога у друштву је подразумевала за жене улоге мајке, домаћице, неговатељице, куvariце и чистачице, а за мушкарце улоге оца, храниоца и браниоца породице. Усвајајући једну такву родну поделу, деца су у игри опонашала одрасле и то посебно родитеље истог пола па су се девојчице спремале за улогу мајке играјући се луткама, док су дечаци вежбали ловачке и ратничке вештине играјући се умањеним верзијама оружја. Девојчице су кроз своје игре углавном имитирале активности у домаћинству (попут кувања, пеглања и сл.), док су дечачке игре најчешће биле стваралачке, односно игре кроз које се решавају проблемске ситуације на креативан начин или које подстичу такмичарски дух (на пример ратовање, макетарство и сл.).

Дечаци и девојчице су се одувек учили да користе и вежбају веома различите улоге. Дечачке су одувек обесхрабривали кад је реч о игрању са луткама и играчкама „за девојчице”, углавном из страха да ће то утицати на њихову сексуалну оријентацију и развој. Друштво је било склоније попустити девојчицама да се играју аутићима или играју фудбал него што је дечацима толерисало интерес за лакове, игре фризера или прављење кућица за лутке. Ово је видљиво и прегледом каталога у којима су рекламиране дечје играчке. Играчке за дечачке су се чешће појављивале међу родно неутралним играчкама, док је граница „играчака само за девојчице” била оштрије постављена и уже дефинисана. Девојчице су имале слободу да пређу границе, док је за дечачке играње с играчком за девојчице било ризично и социјално неприхватљиво јер би могли бити окарактерисани као феминизирани од стране друге деце. Дакле, девојчицама се допуштао већи распон понашања, док се дечацима више приговарало кад би одступили од одређене мушке улоге (Кути 2017: 7). И други теоретичари су дошли до сазнања да дечаци обично добијају више критика од стране одраслих уколико се играју играчкама које нису приписане њиховом роду, за разлику од девојчица, које не добијају тако снажне реакције уколико се играју играчкама супротног пола (Черни и др. 2003: 98).

Међутим, времена су се променила и у савременом друштву улоге полова више не подлежу традиционалним поделама. Другим речима, у савременом друштву уопште нема потребе за поделама, тежи се равноправности и једнакости полова што значи да и мушкарци и жене могу да обављају различите друштвене улоге. С тим у вези, деца усвајају обрасце понашања карактеристичне за оба пола. Ове промене су биле нужне. Контрадикторно је било очекивати од модерних очева да се квалитетно брину о својој деци, а у исто време забрањивати малим дечацима да се играју луткама. Управо кроз такву игру и они вежбају родитељске вештине исто као и девојчице. Има све мање родно сегрегираних играчака, оне постају родно неутралне, али како су промене споре и постепене, родна подела играчака још увек није нестала у потпуности.

Родна подела играчака: превазиђена или не?

Да ли је родна подела играчака одувек постојала у друштву? Енглески социолог Брајон Сатон Смит тврди да су се од најранијих времена, у племенским друштвима за девојчице правиле лутке, а за дечаке лук и стрела (Дукић 2016: 5).

И у данашњем потрошачком друштву још увек постоји родна подела играчака, односно можемо видети постојање разлике између играчака за девојчице и дечаке. У продавницама се налазе посебни одељци који се најбоље могу распознати по доминантној плавој или розе боји. Оваква родна сегрегација играчака се оправдава фундаменталним разликама у интересима, склоностима и способностима девојчица и дечака. Да ли је то заиста тако? Да ли разлике заиста постоје или их одрасли стварају?

Главни проблем с родном поделом играчака је тај што се деци преноси порука да треба да се разликују: да девојчице треба само да брину о кући и деци, док дечаки треба да се сналазе у спољашњом свету. Ово је проблематично јер кад се каже деци да се девојчице играју с луткама а дечаки с камионима, њима се не каже само да су они девојчица или дечак, него и да *биши дечак* или *биши девојчица* детерминише како они размишљају или делају и које вештине могу да развију. Лутке развијају емпатију и вештине неговања, коцке развијају просторне вештине док лопте и мете развијају когнитивне вештине. Деца би зато требала да се играју свим овим играчкама јер ако се играју различитим играчкама она ће научити различите ствари. Деца треба да буду слободна да следе своја интересовања без уплитања одраслих и њихових родних етикета. Нешто више о утицају избора играчака на развој вештина биће речено касније.

Родни стереотипи дубоко су укоревени у култури у којој живимо, а преносе се и репродукују путем уобичајених друштвено-културних средстава. У току процеса социјализације деца уче да буду девојчице/жене и дечаки/мушкарци тако што интернализују норме и вредности карактеристичне за њихову родну групу (Стефановић 2016: 18).

Деца која одрастају уз родне стереотипе, односно деца којима се говори да они никако не би требало да се играју са играчкама супротног пола, касније у животу сматрају да они никако не би требало да обављају посао који је типично мушки/женски. Они мисле да одређене послове треба да обављају искључиво жене док одређене послове треба да обављају само мушкарци. Не залажу се за једнакост послова као што су научени да се не залажу ни за једнакост играчака.

Усвајање стереотипних ставова о мушком и женском роду се може приметити већ код деце млађе предшколске доби. Девојчицама и дечацима се приступа на различите начине. Сликонице и други материјали за учење крију опасне замке. „Па шта ће теби лутка? Ти си дечко!“ Такав коментар поткрепљује културу која дели свет на плави и ружичасти. Родни стереотипи обликују понашање одраслих према деци различитог пола и на тај начин да их свесно или несвесно усмеравају на конформирање с постојећим нормама.

Занимљиво је какву поруку шаљу играчке за девојчице које су искључиво везане за активности уз лепоту, негу и домаћинство, и играчке за дечаке повезане с агесијом, акцијом и узбуђењем, науком. Девојчице се од малена увежбавају за улогу домаћице и мајке а дечаки за различите професионалне улоге, али не и улогу оца. Типично, играчкама за девојчице се не може манипулисати или конструисати, не подстичу истраживање или вештине решавања проблема, подстичу стереотипне карактеристике женске улоге, пасивност а не снагу (Кути 2017: 7).

Дечја литература (бајке и књиге) такође одашиље уврежено виђење мушко-женских односа. Након читања родно-стереотипне сликовнице, деца се најчешће играју стереотипним играчкама. Бајке и књиге су снажан агенс социјализације и моћно средство одржавања постојећих стереотипа. Оне деци шаљу имплицитне а понекад и експлицитне поруке које имају далекосежан утицај. Деца се идентификују са стереотипним ликовима и традиционалном поделом улога. Књиге за дечаке обухватају теме у којима се они могу идентификовати са витезовима, ратницима, или чаробњацима, односно мушкарцима који су снажни, храбри или моћни. Уколико није реч о таквим јунацима онда им се пласирају дечаци сањари, који никада неће одрасти и којима ће различите лудости увек бити дозвољене (Ђерман 2019: 138).

Исидора Јарић је показала да буквари и читанке за основну школу за српски као матерњи језик подржавају патријархални образац мушко-женских односа, уместо да га мењају. Њена анализа је показала да су мушки ликови заступљенији од женских и на сликама и у текстовима, као и да су главни ликови чешће мушки него женски (Јарић 1994: 116).

Може се рећи да су родне улоге још увек дубоко укорене у друштву. Упркос променама које су се на овом подручју одиграле протеклих деценија, и даље постоје неписана правила прихватљивог понашања за жене и мушкарце а девојчице и дечаци их усвајају од малена. Наметањем лутака девојчицама и аутомобила дечацима само се продубљују родни стереотипи. Девојчице воле лутке али то не значи да не уживају подједнако играјући се играчкама намењеним дечацима. То су класични стереотипи – да девојчице воле розе боју и играју се само са луткама, док дечаци воле плаву боју и играју се само са аутомобилима. Родитељи имају круцијалан утицај на избор играчака своје деце. Родитељи ту имају кључну улогу јер управо њихов однос према играчкама деци шаље поруку о томе које играчке треба да буду предмет интересовања деце њиховог пола.

Утицај избора играчака на каснији друштвени развој

Већ је истакнуто да још у раном детињству родитељи праве разлике између дечака и девојчица. Код дечака се поткрепљује независност док код девојчица блискост и зависност. Родитељи синовима дају играчке које подстичу акцију и такмичење, а девојчицама играчке које наглашавају брижност, сарадњу и физичку привлачност. Дакле, чињеница је да дечаци и девојчице често имају различите играчке и важно је упитати се како оне утичу на дечји развој (Кути 2017: 4).

Дечја игра са играчкама, а пре свега њихов избор играчака, оставља последице на њихов каснији друштвени и когнитивни развој. Играчке подстичу развој различитих когнитивних, социјалних и моторичких вештина. Показало се да играње са женским играчкама подстиче неговање, близину и играње улога, док играње са мушким играчкама има тенденцију да негује високу мобилност, активност и манипулативну игру. Игре за девојчице се углавном одвијају унутра, у кући, девојчице су мирне и седе док се играју, вежбају фину моторику и концентрацију, док се игре за дечаке одвијају напољу, у свету а подразумевају покрет и брзину и вежбају грубу моторику и храброст.

Играчке за девојчице се пуно разликују од играчака за дечаке. Прве се виде као атрактивне, креативне, намењене за неговање и оријентисане на домаћинство, а друге као агресивне, конструктивне, намењене за такмичење, погодне за руковање (укључују тоčkове, лопте, пушке и грађевинске играчке..) (Черни и др. 2003: 97).

Већ је поменуто да лутке развијају емпатију и вештине неговања, док коцке развијају просторне вештине. Девојчице су склоније луткама, плишаним животињама и едукативним играчкама које подстичу развој говора и неговатељског понашања. Инсистира се да се девојчице најпре кроз игру са луткама науче како да буду добре мајке. Оне се играју с принцезама које их уче да и оне треба да буду такве – да су лепота и опседнутост изгледом, нежност, љупкост и пасивност типичне женске особине за сваку жену. Девојчице показују много више знања око неговања лутке (хране, чешљају, перу зубе, покривају ћебетом и стављају је да спава), док дечаци показују много више знања у вези механике док се играју камионима на стази, поправљају им тачкове, пуне гориво... За разлику од девојчица, дечаци су склонији играчкама којима се може манипулисати, различитим возилима и акцијским фигурицама које подстичу манипулацију, конструкцију и активно истраживање што доводи до развоја просторних способности. Суперхероји говоре дечацима да су агресивност, храброст, предузимљивост и рационалност типичне мушке особине. Управо зато што девојчице и дечаци више теже да се играју са родно приписаним играчкама, они показују и већи ниво сложености игре када се играју са играчкама које су приписане њиховом роду и које су им познатије него ли играчке које су приписане супротном роду или које су неутралне. Дакле, игра са родно типичним играчкама може подстицати различите социјалне и когнитивне способности код девојчица и дечака (Кути 2017: 5).

Приказ резултата неких истраживања

Истраживања су показала да чак и дечаци и девојчице од 18 месеци испољавају различита понашања када се играју одређеним играчкама. На пример, дечаци и девојчице праве родно-типске селекције играчака на узрасту од 18–20 месеци. Родне разлике видљиве у игри мале деце укључују разлике у истраживачком понашању, врсти претварања у игри и сложености игре. Такође, постоји доказ да род који је повезан са играчкама и предметима може имати значајан утицај на преференцију играчака и њихово истраживање (Черни и др. 2003).

Cherney и London (2006) су истраживали како деца од 5 до 13 година проводе слободно време у четири домена: играчке, рачунари, телевизија и спорт. Због тога што различите активности подстичу развој различитих когнитивних, социјалних и моторичких вештина, важно је утврдити које активности преферирају дечаци а које девојчице и мењају ли се те родно повезане преференције током одрастања. Резултати истраживања су показали да и девојчице и дечаци имају већу склоност играчкама типичним њиховом роду (Кути 2017).

Kahlenberg и Hein (2009) су анализирали 455 играчака које су се приказивале у рекламама на популарном дечјем програму Nickelodeon. Тај програм је важио као програм за децу који промовише толеранцију, родну једнакост и подстиче поштовање и самопоштовање, а уједно је био и врло популаран програм. Утврђено је да се девојчице приказују у рекламама у пастелним бојама, док су дечаци приказивани у јаркој и неонској одећи. Играчке које су рекламиране за дечаке су биле акцијске фигурице, играчке везане за спорт и превоз, док су играчке у рекламама за девојчице биле везане за улепшавање, лутке и животиње. Анализом садржаја реклама пронађен је напредак у приказивању девојчица у рекламама, али саме су играчке остале и даље родно типизираним с девојчицама приказаним кооперативно у затвореном простору и дечацима компететивно у спољашњем простору (Кути 2017: 5).

Freeman (2007) је на малом узорку деце од 3 до 5 година добила врло занимљиве резултате. Велика већина деце је сматрала да би им родитељи одобрили игру са родно типизираним играчкама али је више од половине деце у свим категоријама веровало да им родитељи не би одобрили игру са играчком за супротни пол. Занимљива је и чињеница да су сва деца веровала како би им родитељ супротног пола више одобрио игру са играчком за коју сматрају да није примерена њиховом роду. Значајно је споменути и да су родитељи те исте деце одговорили много либералније и тврдили су да не би имали проблема да се њихова деца играју са играчкама које нису типичне за њихов род. Такође, постоји могућност да су родитељи давали социјално пожељне одговоре. Ова студија илуструје неконзистентност између ставова деце и родитеља и оставља питање зашто деца настављају дефинисати род врло традиционално. Дечји одговори нам показују да су родни стереотипи ипак постојани (Кути 2017: 6).

Закључак

Овај рад је имао за циљ да укаже на корелацију рода и преференције играчака, односно да размотри начин на који играчке за децу имају/немају функцију родне социјализације. Дошло се до резултата да поједине дечје играчке заиста промовишу родне стереотипе, што доводи до тога да девојчице и дечаци већ на раном узрасту праве родно-типске селекције играчака, односно показују већу склоност играчкама типичним њиховом роду. Сматра се да родитељи овде имају круцијалну улогу јер они најчешће поступају са својом децом у складу са друштвено-културним очекивањима за дати род. У складу са традиционалном родном поделом улога у друштву (женама припада улога мајке, неговатељице и домаћице а мушкарцима улога оца, храниоца и браниоца породице), родитељи купују деци оно што се очекује да се купи једном дечаку мушког рода (ауто, пушка) или девојчици женског рода (лутка, кухиња) и на тај начин само продубљују родну поделу играчака и преносе родне стереотипе на своју децу.

Ово може произвести низ каснијих проблема а аутор рада је указао на најмање два проблема. Први проблем је тај што деца која одрастају уз родне стереотипе, односно деца којој се говори којим играчкама би они требало да се играју а којима никако не, одрастају у људе који и сами развијају родне стереотипе. Усвајајући родну поделу играчака, они се чврсто држе и традиционалне родне поделе улога у друштву – сматрају да одређене послове треба да обављају искључиво жене док одређене послове треба да обављају само мушкарци. Не залажу се за једнакост послова (и полова), као што су научени да се не залажу ни за једнакост играчака. Овде видимо како мале ствари које су одликовале детињство могу имати значајан утицај на крупне ствари које одликују нечији живот.

Други проблем је тај што се показало да дечја игра са играчкама, а пре свега њихов избор играчака, оставља последице на њихов каснији друштвени и когнитивни развој. Играчке подстичу развој различитих когнитивних, социјалних и моторичких вештина – играње са „женским играчкама” подстиче емпатију, неговане, близину, док играње са „мушким играчкама” има тенденцију да негује високу мобилност, активност и просторне вештине. Из овога следи да уколико се деца играју само једним играчкама, код њих ће се развити само одређене вештине и остаће ускраћена за развој осталих вештина и способности које су се исто тако могле развити да су им биле доступне све врсте играчака. Као и у претходном случају, успостављена је невидљива веза између малих и на први поглед не тако важних ствари и великих, крупних ствари које обликују нечији живот.

ЛИТЕРАТУРА

- Батлер 2000: Џ. Батлер, *Невоље с родом*, Загреб: Женска инфотека.
- Дукић 2016: Д. Дукић, *Идоли и играчке*, докторска дисертација, Београд: Универзитет уметности у Београду, Факултет ликовних уметности.
- Захаријевски 2009: Д. Захаријевски, Полне/родне разлике у конституисању идентитета и породичних вредносних образаца, *Годишњак за социологију*, бр. 5, 143–154.
- Јарић 1994: И. Јарић, Зачарани круг представа о мушком и женском, *Рајиништво, патриотизам, патријархалност*, ур. Р. Росандић и В. Пешић, Београд: Центар за антиратну акцију и група МОСТ, 105–116.
- Кутић 2017: В. Кутић, *Преференције у одабиру родно типизираних и родно неутралних играчака код деце предшколске доби*, завршни рад, Осиек: Свеучилиште Јосипа Јурја Стросмајера у Осиеку, Факултет за одгојне и образовне знаности.
- Мијић 2012: Д. Мијић, Постоји ли родна перспектива у бајци?, *Дейинство*, год. 38, бр. 1, Нови Сад, 65–72.
- Стефановић 2016: Ј. Стефановић, *Родни стереотипи у романима лектире другог циклуса основне школе*, докторска дисертација, Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Асоцијација центара за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије и истраживања – Центар за родне студије.
- Ћериман 2019: В. Ћериман, *Родна социјализација дечака у породицама у савременој Србији. Истраживање ставова и васпитних пракси родитеља*, докторска дисертација, Београд: Универзитет у Београду, Филозофски факултет.
- Черни и др. 2003: I. Cherney et. al, The effects of stereotyped toys and gender on play assessment in children aged 18-47 months, *Educational Psychology*, Vol. 23, No. 1, 95–106.

CHILDREN'S TOYS IN THE FUNCTION OF GENDER SOCIALIZATION

Summary

Children's toys represent the microcosm of the adult world; they are smaller copies of human objects, just as a child is a projection of a small man who needs to be given objects of his size. The main function of these subjects is to prepare children for a range of functions that await them in real life, to participate in ordinary situations in life. Since ancient times, toys have been differentiated by gender as toys for girls and toys for boys. The gender associated with toys and objects has a significant influence on toy preference so that girls prefer dolls, household toys and teddy bears, while boys are more oriented towards toy cars, rifles and construction toys.

This paper looks at how toys for children have the function of gender socialization. By presenting many studies of children's toys and children's literature, the author will try to show how toys promote gender stereotypes, which leads to girls and boys making gender-specific toy selections at an early age, that is, showing greater preference for toys typical of their gender. This can produce a number of problems later and the author points to at least two problems. The first problem is that children who grow up with gender stereotypes, or rather children who are told which toys they should play with and which ones to avoid, grow up into people who themselves develop gender stereotypes. Another problem is that the children's playing with toys, and above all their choice of toys, has shown to have consequences for their later social and cognitive development. If children play with only one toy, they will develop only certain skills and will be deprived of the development of other skills and abilities that could also have been developed if all types of toys were available to them.

Keywords: childhood, toys, gender stereotypes, boys, girls

Ivana S. Manić